

**JOACHIM KARDINÁL MEISNER,
ARCIBISKUP Z KOLÍNA NAD RÝNEM**

vedl 6. srpna 49. měsíční pouť v Hlubokých Mašůvkách u Znojma. V neděli 7. srpna sloužil pontifikální mši sv. v kostele sv. Mikuláše ve Znojmě. Podrobnější program jeho návštěvy jsme uvedli ve 32. čísle Světla. Náš redaktor přinesl od pana kardinála pozdrav a požehnání našim čtenářům a texty jeho kázání. Sobotní uveřejňujeme dnes (str. 8), nedělní v příštím čísle Světla.

PROMLUVA SVATÉHO OTCE PŘI GENERÁLNÍ AUDIENCI

1. Zdůraznili jsme úlohu ženy v církvi. Je zřejmé, že neméně důležitá je i úloha muže. Církev, aby mohla plnit své poslání, potřebuje spolupráci obou. Základní prostředí, v němž se tato spolupráce projevuje, jsou manželský život a rodina, jež je „prvním původním výrazem společenského rozměru člověka jako osoby“.

II. Vat. koncil uznává, že „v různých způsobech života a povoláních je uskutečňována, jediná svatost“ a cituje výslovně manželství jako cestu ke svatosti: „*Křesťanští manželé a rodiče, jdouce vlastní cestou ke svatosti, ať se po celý život udržují navzájem věrnou láskou ve stavu milosti a vstěpují křesťanskou nauku o evangelní ctnosti svým dětem, které ochotně přijmou od Boha. Takto dávají všem příklad vytrvalého a velko-dušného milování, budují bratrské společenství lásky, vydávají svědectví o plodnosti matky církve, spolupracují s ní a jsou známením oné lásky a podílejí se též na té lásce, kterou Kristus miloval svou snoubenku a obětoval se za ni.*“

Manželský a rodinný život mají tedy dva základní rysy: posvěcení v jednotě věrné lásky a posvěcení v plodnosti, spolu s plněním úkolu křesťansky vychovávat děti.

Dnes budeme uvažovat o **cestě ke svatosti**, která je vlastní křesťanským manželům a tedy velké části věřících. Je to důležitá cesta, dnes ji však znesnadňuje vliv některých myšlenkových proudů, živých hédonismem, který se šíří v celé společnosti.

2. Opakujeme onu krásnou větu II. Vat. koncilu, podle níž *manželská cesta je cestou ke svatosti*, proto-že má být „známením a účastí na té lásce, kterou Kristus miloval svou snoubenku a obětoval se za ni“.

Z tohoto eklesiologického hlediska Kristova láska je zdrojem a základem oné lásky, která spojuje manžely. Je třeba zdůraznit, že máme na mysli opravdovou **manželskou** lásku, nejenom pudový podnět. Pohlavní život je dnes vyvážen s takovou přehnaností, že zatemňuje pravou, hlubokou povahu lásky. Jistě, i pohlavní život má svou vlastní skutečnou hodnotu, která nemůže být podceňována, ale jde tu jen o omezenou hodnotu, která nestačí k založení manželského svazku, spočívajícího svou povahou na plném osobním závazném úsilí. Každá zdravá psychologie a filozofie lásky je v tomto bodě zajedno. I křesťanské učení staví do popředí vlastnosti lásky jako osobního pojítka a vrhá na ni vyšší světlo tím že působením svatosti manželství ji vyvyšuje na úroveň milosti a sdílení Boží Kristovy lásky. V tomto smyslu sv. Pavel prohlašuje

o manželství: „Je to velké tajemství“ ve spojení s Kristem a církvi. Toto teologické tajemství je pro křesťana kořenem etiky manželství, manželské lásky a samotného pohlavního života: „A vy, muži, každý z vás ať má svou ženu rád, jako si Kristus zamiloval církev a vydal sám sebe za ni.“

Milost a svátostné pouto působí, že manželský život, jako znamení a účast na lásce Krista-ženicha, je pro křesťany cestou k posvěcení a pro církev současně i účinným podnětem k ožívování společenství lásky, jež je pro ni příznačné. Manželé, jak učí koncil, „budují bratrství lásky“.

3. Koncil stanoví a vysvětluje požadavky této šlechetné lásky křesťanských manželů. Potvrzuje, že se mají navzájem podporovat a zdůrazňuje vzájemně obětavý ráz jejich lásky, jež se uskutečňuje ve vzájemné pomoci a velkodušném přilnutí jeden ke druhému. Když mluví o „stále lásce... po celý život“, koncil upozorňuje na věrnost jako na závazek, založený na absolutní věrnosti Krista-Ženicha. Odvolávání se na tento závazek je stále nutné, obzvláště pak vzhledem k jednomu z největších zel současné společnosti, tj. ke stále většímu počtu rozvodů, spolu s těžkými následky, jež z toho vyplývají pro manžely i pro jejich děti. *Rozvodem manžel a manželka zasazují sami sobě hlubokou ránu, zpronevěřují se vlastnímu slovu (slibu) a ruší svůj životně důležitý svazek.* Současně tím poškozují i děti. Kolik dětí trpí proto, že jejich rodiče se rozešli a jeden z nich jim chybí. Je nutno všem opakovat, že Ježíš Kristus svou absolutně věrnou láskou dává křesťanským manželům sílu k věrnosti a uschopňuje je, aby nepodlehli dnes tak rozšířenému a svůdnému pokušení vzájemné rozluky.

4. Je rovněž záhodno připomenout, že stejně jako láska Krista ženicha k církvi je vykopenou láskou, tak i láska křesťanských manželů se stává aktivní účastí na vykopení.

Vykopení je spojeno s křížem. To pomáhá pochopit a zhodnotit význam zkoušek, kterých život manželské dvojice jistě není ušetřen, nýbrž které jsou v Božím plánu určeny k tomu, aby lásku posilovaly a aby manželský život vydával více plodů. Ježíš Kristus ani zdaleka nesliboval svým následovníkům, kteří se spojí v manželství, pozemských ráj. Nabízí jim však *možnost a povolání*, aby šli spolu s ním tou-že cestou, která těžkostmi a utrpením utužuje jejich svazek a vede je k mnohem větší radosti, jak to dokazuje i v dnešní době zkušenost tolika křesťanských manželských dvojic.

5. Již plnění úkolu přivádět na svět děti

přispívá k posvěcení manželského života, jak jsme již podotkli, když jsme mluvili o mateřství. Manželská láska, která se neuzavírá sama do sebe, nýbrž podle přirozeného popudu a přírodního zákona vítá nové životy, se tak s pomocí Boží milosti stává úkonem svaté a ke svátosti vedoucí lásky, kterou manželé přispívají k růstu církve.

Totéž se děje i při plnění výchovného úkolu, který je povinností přímo spojenou s plozením. Podle slov II. Vatikánského koncilu, *křesťanští manželé mají „vstěpovat svým dětem křesťanskou nauku a evangelní ctnosti“.* Je to **základní** apoštolát v rodině. Toto dílo duchovní a mravní formace dětí posvěcuje současně i rodiče, kteří tím obnovují a prohlubují svou vlastní víru, jak to rovněž často dokazují zkušenosti křesťanských rodin. Může tedy ještě jednou uzavřít tuto úvahu prohlášením, že manželský život je cestou k svatosti a apoštolátu. Plody tohoto daru Boží milosti často zakoušíme sami v sobě. Kolik křesťanů uznává, že vděčí svým rodičům za to, co je nejceněnější v jejich životě víry a lásky a s úctou a vděčností si připomínají čemu je učili a v čem jim dávali příklad jejich drazí.

Radio Vaticana 3. 8. 1994
(zvýraznění v textu red. Světla)

MYŠLENKA NA NEDELI

Při velkém nasycení lidí na poušti Ježíš nabízí troji chléb. Nejdříve hmotný, potom chléb svého slova a nakonec i chléb svého vlastního těla.

Lid však nepřijal předcházející nabídku, která představovala jeho slovo, a v důsledku toho ani po-slední nabídku.

Když ji vyslovil, ozvalo se v zá-stupu reptání, do kterého se - bohu-žel - mísily i hlasy jeho učedníků. Bylo to pro něho bolestné, ale ne-couvl.

„Nad tím se urážíte?“ ptal se reptajících. Myslíte, že není možné, abych do vás pronikl svým vlastním tělem a svou krví? A co řeknete potom, až mne uvidíte celého - s tě-lem i duší vystupovat nahoru, od-kud jsem přišel?

Tu rozhoduje Duch.

Přijde čas, kdy Duch ovládne tělo a provede je i zavřenými dveřmi, ba vyzvedne je i nad zem... Při této na-bídce mi ovšem nejde o pozemské tělo, nejde mi jen o maso a krev... Ty by vám nepomohly. Jde o Tělo, které vzkřísí Duch svatý, jde o živé-ho Otcova Syna, který chce do vás proniknout, aby vám předal svůj ži-vot.

Ale jestliže jsem pro nedostatek vaší víry do vás nepronikl ani svým slovem, které je duch, jak se dosta-nu do vašeho nitra kvůli novému životu svým Tělem?

Jestliže vás ke mně přivedl hlad po hmotném chlebě, vím, že moje dnešní řeč je vám tvrdá, těžko stra-vitelná. Nevěříte mi a já se zbytečně namáhám..

Evangelista nám tu sděluje, že „mnoho jeho učedníků“ od něho odešlo. Byli to zřejmě ti, co reptali. A to se stalo pravidlem mezi učed-níky Ježíšovými podnes. Vždycky od něho odcházejí ti, co reptají proti tomuto slovu. I když někdy jen tak potichu. Například tím, že na tato Ježíšova slova neodpovídají - na slo-va, kterou jsou duch a život! - a ne-přijímají jej pod způsobou Chleba ži-vota.

„To je hrozná řeč!“ Ano, taková, jako každé Boží slovo, kterému se ne-

naslouchá s dostatečnou v í r o u .

Mnoho jich odešlo... Ale Pán je nezdadržoval, nechal je odejít...

Věděl, že nic u něho neudrží ty, kteří nemají víru. Pak se zapomene i na mnohaletou výchovu, na rodin-né tradice...

Někteří věřící se pokorně sklánějí před eucharistickým tajemstvím, a jsou „věřící“, kteří znechuceně od-cházejí.

Pokud někdo v tomto bodě nevěří a přesto navenek zůstává, je to jen dočasně. „Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.“ Přijde chvíle, kdy se mohou stát Jidáši.

Ježíš zůstal sám se svými Dva-nácti. Ale byl připraven i ty ztratit, pokud neuvěřili jeho „tvrdé“, těžko srozumitelné řeči.

Ptá se: „I vy chcete odejít?“ Petr odpovídá za všechny: My jsme uvě-řili. Myslel to upřímně, ale Ježíš ho opravil. Jeden z nich mu totiž nevě-řil. Toho nazval ďáblem.

Kdo se tváří jako Boží služebník, kdo zůstává u Syna člověka z jiného důvodu než je víra v jeho slovo se všemi důsledky, dopouští se lži. Ta je v každém případě produktem ďá-blovým.

Je lhářem a dříve nebo později se stane zrádcem.

„I vy chcete odejít?“ Kdo ode mne odchází - jakoby tvrdil, že chyba je ve mně. Kdo zůstává, uznává, že chyba je v něm a chce se s mou po-mocí chyby zbavit.

Ke komu půjdeme? K císaři.. ke knížatům.. ke straně, která přiděluje úřady a majetky, ale nezaručuje, dokdy je budeme užívat...?

Anebo půjdeme k vědcům, kteří už vyslovili tolik teorií o životě, ale nemohli jej udělat lepším?

Nebo půjdeme k učitelům, kteří sice

slovy vysvětlují Boží zákon, ale skutky ho zatemňují?

Ke komu půjdeme, Pane?

Jenom ty máš slova, kterými dá-váš věčný život a pokrm, kterým jej v nás udržuješ.

Ježíš nezjemnil svou „tvrdou“ řeč, aby zastavil odchod učedníků. Nedělá to ani dnes, ani v budoucnu - a nedovolí, aby je h o církev udělala ústupky v Božích pravdách a mravních zákonech, aby vyhověla zástupům...

Běda teologům, kteří hlásají jiné-ho Krista, ústupného až k nepoz-nání...

Učednictví začíná a končí vírou v Ježíšova slova. V každé jeho slovo. I v to nejtvrdší, náročné, nepo-hodlné.

Přidržíme se Ježíše s opravdovu vírou, která rodí apoštoly?

Nebo jen s předstíranou, která je matkou všech Jidášů?

Pane, ty jsi chtěl mít kolem sebe mnoho učedníků, protože žeň je velká a dělníků je málo...

Ale přeješ si, aby ti, co se k tobě hlásí, věřili ti do písmene.

Pane, kéž patříme vždycky mezi takové učedníky. Ve chvílích zkouš-ky ať odpovídáme vždycky s PET-REM: Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života.

Podle Silv. Bajana

Friedrich Opitz: POŽEHNÁNÍ PLYNOUCÍ Z MARIÁNSKÉ ÚCTY

Ve všech stoletích osvědčila zkušenost křesťanského života, a to především ve svědectví svatých, že marián-ská úcta působí v duších podivuhodné účinky: sebepoznání, účast na víře Panny Marie, křesťanskou horlivost, apoštolské smýšlení a aktivitu, velkou důvěru a přetvoření osobnosti podle Kristova obrazu. To je zcela evidentní. Neboť v celém stvoření je právě Mariino Srdce místem, kde láska k Ježíši Kristu nej-více rozsvetla, kde se uskutečňuje ten nejintenzivnější pohyb směrem k Ježíši. Tento pohyb můžeme přirovnat k silnému proudu, kterou všechno strhává s sebou. Kdo se tedy svým zasvěcením zcela odevzdává Marii a s ní se spojuje,

je stržen pohybem jejího Srdce sněrem k Ježíši. Že by mariánská úcta byla něčím, co poškozuje vztah ke Kristu, je pustá myšlenková konstrukce, kterou život tisíckrát překonal.

Bohaté požehnání mariánské úcty se projevilo také v církvi jakožto společenství. Maria byla středobodem, byla mateřským srdcem prvotní církve Jeruzalémě. Kolem ní se shromáždili apošto-lové. Ona jim odhalovala tajemství své-ho Syna. Ona je i dnes srdcem a hyb-nou silou církve. Ty, kdo se jí zasvěti, formuje i dnes jako apoštoly Ježíše Krista a jeho církve.

Hojivé účinky vycházejí ze Srdce Panny Marie ke všem národům této země. Maria Západ zkrotila, přetvořila. Kdo s vírou sleduje znamení času, může konstatovat, že obrat v 2. světové válce souvisí se zasvěcením světa Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, které provedl Pius XII. 31. října 1942. Ke změně začal směřovat Východ po zasvěcení Ruska tomuto Srdci 25. března 1984. Co se od r. 1984 v podzemí připravovalo, to se projevilo v r. 1989 nekravovou revolucí a převratem.

Ani ze současných obtíží nemá církev a svět lepší cesty než zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Rudolf Závodný

ŽALM K NANEBEVZETÍ

Královna stojí po Tvé pravici
ve zlatém rouchu,
Ty sám pak jsi všeho a všude
neměnný střed.
Smiluj se nad námi,
smiluj se alespoň trochu,
pohlad' svým hvězdným Okem
hřebený temných střech.

Na Její prosbu sestup
opět z nebe na zem,
zachraň, co zahynout má,
provždy a jedním rázem.
Vyvoleným zkrať roky
a měsíce a dny.

Horoucí plápol Srdce
naposled nabídní.

“ZÁKON DŮLEŽITÝCH MALIČKOSTÍ”

Na naší křesťanské cestě životem se denně setkáváme s maličkostmi, které nás přímo vybízejí k tomu, abychom k nim zaujali správný, poctivý křesťanský vztah, abychom je prožívali nebo překonávali ne pro sebe, ale pro našeho Pána Ježíše. Tyto maličkosti nás tak důvěrně provázejí, že utvářejí a formují náš křesťanský život.

Kdo si snad myslí, že si nebude všimnout těchto maličků ve svém životě a čeká na „velké věci“ - nedočká se a svůj život neplodně zahodí a pročeká. - A kdyby snad ta „velká věc“ přece jen přišla, nezvládne ji, protože nemá trénink v maličkostech.

Uvedme si některé z těchto našich životních maličků: Jsem schopen říci srdcem: Buď vůle tvá - i v situacích, když se děti dožadují svého a já se zrovna potřebuji soustředit na práci - když jsme na výletě a začne zrovna hustě a vytrvale pršet - někde jedeme a vlak nám zrovna ujede „před nosem“ - zrovna máme málo peněz a přijdou nečekané, nutné finanční výdaje - atp.? Běžně těmto životním situacím říkáme „zákon schválnosti“.

Tento „zákon schválnosti“ se v našem životě skutečně ukazuje, ale nepříkládáme mu jiný význam, než mu náleží. Je zákonem důležitých maličků a byl nám dán zřejmě proto, aby Pán zkoušel naši trpělivost, a to právě v těchto malých a běžných věcech. Jako náš Tvůrce a Zachránce na to má přece svrchované právo.

Záleží na tom, jak se zachováme v těchto maličkostech.

Když se s pomocí Panny Marie budeme snažit říkat svým srdcem: Fiat! - Staň se! - „zákon schválnosti“ pak zde nebude proti nám, ale pro nás. Vždyť již dnes vidíme, že jsou situace, ve kterých nám tento „zákon schválnosti“ zcela „schválně“ pomáhá. V.D.

LITURGICKÁ ČTENÍ V TÝDNU

Neděle 21. srpen 21. neděle v mezidobí	- 1. čt.: Joz 24,1-2a.15-17.18b Ž 34(33), 2-3.16-17.18-19.20-21.22-23 odp.: 9a 2. čt.: Ef 5,21-32 Ev.: Jan 6,60-69
Pondělí 22. srpen pam. Panny Marie Královny	- 1. čt.: 2Sol 1,1-5.11b-12 Ž 95,1-2a.2b-3.4-5 odp.: 3 Ev.: Mt 23,13-22
Úterý 23. srpen nez. pam. sv. Růženy z Limy	- 1. čt.: 2Sol 2,1-3a.13-16 Ž 95,10.11-12.13 odp.: 13ab Ev.: Mt 23,23-26
Středa 24. srpen svátek sv. Bartoloměje	- 1. čt.: Zj 21,9b-14 Ž 145(144),10-11.12-13ab.17-18 odp.: srv. 12 Ev.: Jan 1,45-51
Čtvrtek 25. srpen nez. pam. sv. Benedikta, Jana, Matouše, Izáka a Kristina	- 1. čt.: 1Kor 1,1-9 Ž 144,2-3.4-5.6-7; odp.: srv. 1 Ev.: Mt 24,42-51
Pátek 26. srpen ferie	- 1. čt.: 1Kor 1,17-25 Ž 32,1-2.4-5.10-11; odp.: 5b Ev.: Mt 25, 1-13
Sobota 27. srpen pam. sv. Moniky	- 1. čt.: 1Kor 1,26-31 Ž 32,12-13.18-19.20-21 odp.: 12b Ev.: Mt 25,14-30

BREVIÁŘ PRO LAIKY

Uvedení do první modlitby dne	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	21.8.	22.8.	23.8.	24.8.	25.8.	26.8.	27.8.
Antifona	812	1478	841	1673	873	889	1768
Žalm	783	783	783	786	783	784	783

Ranní chvály

Hymnus	812	1479	842	1481	873	889	1769
Antifony	813	828	843	1674	874	890	906
Žalmy	813	828	843	813	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	1654	847	1674	877	893	1770
Antifona k Zach. kantiku	712	1479	847	1675	1482	894	1485
Prosby	817	1655	847	1675	878	894	1771
Záv. modlitba	712	1479	1480	1482	1483	894	1485

Modlitba během dne:

Hymnus	817	832	848	792	879	895	910
Antifony	818	833	848	1676	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	851	1676	882	898	913
Záv. modlitba	712	835	851	1482	882	898	913

Nešpory:

SO

Hymnus	807	821	1660	852	1677	883	900	915
Antifony	808	822	838	853	1678	884	900	916
Žalmy	808	823	838	853	1678	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	1663	856	1680	887	903	918
Ant. ke kant. P.M.	711	712	1479	856	1681	1483	904	713
Prosby	811	826	1664	856	1681	888	904	918
Záv. modlitba	712	712	1479	1480	1482	1483	904	713

Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

CIVILNÍ NÁBOŽENSTVÍ?

Na všech školách ve Spojených státech amerických recitovali studenti všech stupňů na začátku vyučování jednu modlitbu, jejíž text složili samotní otcové Zakladatelé United States. Všichni tito otcové byli zednáři a proto se tato modlitba vztahovala k abstraktně pojatému Bohu, bez jakékoli konfesionální souvislosti, bez jakéhokoli křesťanského vztahu. A to nejen na základě deismu oněch věřících ve Velkého Stavitele světa, ale také v z h l e d e m k mocné hebrejské menšině, která měla a má na životě United States velký podíl.

Nicméně i tento vztah k „Bohu“, který je tak neškodný, protože vágní, se znelíbil, takže po mnoha prů-tazích nakonec došlo k tomu, že Nejvyšší soud USA prohlásil ranní modlitbu ve školách za protiústavní. Obřad začátku výuky byl pak nahrazen aktem, který byl nazván civil region, „občanské náboženství“, víra v „lidská práva“, víra ve „společné hodnoty“, která by sjednocovala všechny lidi.

Ukončení série článků z knihy Vittorio Messoriho Přemýšlet o dě-jinách vyd. 1992, přel. P. Milan Glaser SI

Každé ráno tedy mladí Američané - ve stoje před státní vlajkou, která je závazně vystavena v pozadí učitelské katedry - nyní recitují tuto formuli: „Zavazuji se, že budu věrný vlajce Spojených států a republiky, kterou představuje; jednomu nedělitelnému národu; svobodě a spravedlnosti pro všechny.“

Někteří to považují za pokrok, za něco velmi „moderního“. Ve skutečnosti je to zneklidňující ústup. Je to návrat do archaické minulosti. Je to návrat k pohanství a jeho civilním bůžkům, k oněm idola urbis, k náboženství „imperia“ s císařem, který byl pak nevyhnutelně zbožštěn. A to ani ne tak proto, že měl zvrácenou vůli nebo pro svou ztřeštěnou hr-dost, jako spíše v důsledku určité neúprosné logiky: velekněz „občanských hodnot“ se stal

nakonec bož-stvem, které nejen hájilo ony občanské „hodnoty“, ale bylo také jejich zdrojem. Tak také civilní náboženství amerických pedagogů není výrazem sekularizace, ale návratem k tomu nejnebezpečnějšímu pohanství.

Bedřich II. Pruský, zvaný „Ve-liký“ (jenž byl mezi jiným také Hitle-rovým idolem, který věřil, že je jeho nástupcem) byl jak známo osvícenec, podporovatel Voltaira, zapří-sáhlý odpůrce křesťanství. A jedno-ho dne potkal Bedřich II. svého dvo-řana, o kterém věděl, že je věřící, protože se to nebál projevit i na veřejnosti, a zeptal se ho: „Ale prosím vás, copak ještě berete tuhle veteš vážně?“ Onen dvořan odpověděl: „Sire, běda mi, kdybych nevěřil v to-ho, který je nad všemi králi.“

Běda, nevěřili-li se již v nic jiného než ve „vlajku a v to, co ona před-stavuje“, jak to dnes prohlašují na základě zákona mladí Američané.

P. RENÉ LAURENTIN:

O VÝZNAMU SOUKROMÝCH ZJEVENÍ V CÍRKVI

Zjevení, která jsou často podnětem k obrácení a znovunabytí důvěry, mají v církvi dvojí a často dosti svízelnou pozici. Někteří křesťané na ně reagují alergicky. Dokáží je i zesměšňovat a bojují proti nim. Nezřídka jsou to posto-je intelektuálů, včetně kněží. Jiní opět vnímají přitažlivou sílu přímého spojení s nebem. Pro tisíce znamenají nové setkání s Boží přítomností. Pro ně jsou zjevení tím rozhodujícím impulzem.

Ovšem někteří věřící se pak zmítají mezi dvěma póly, především pokud se jejich religiozita zakládá výlučně na zjeveních a všechno podstatné nechávají stranou.

Pokusím se mezi jedněmi a druhými základními postoji vystoupit v roli prostředníka.

Odpůrcům bych chtěl postavit před oči tyto skutečnosti: Zjevení prokazují trvale své oprávnění po-čínaje od Abrahama až po apoštoly a Krista a pak dále po celou dvou-tisíciletou historii

církve. Mají svůj smysl, svou funkci, svou cenu a za-sluhují, abychom je r e s p e k t o v a l i i tehdy, když jejich nadpřirozený charakter ještě není prokázán.

Pro ty druhé opakují: Zjevení nejsou to podstatné; mají jen re-lativní charakter ve vztahu ke Zjeve-ní Písma sv. (zjeveného skrze proro-ky a Krista), evangeliu a svátostem.

Často se ptám vizionářů: Co je pro vás důležitější, zjevení nebo sv. přijímání? Prozatím mi všichni bez váhání odpověděli: Nejsvětější Eucharistie.

Ivetka z Litmanové na Slovensku to vyjádřila sama od sebe takovýmto způsobem:

Zjevení přináší velmi živoucí doj-my, ale sv. přijímání je něco mnohem většího. Zjevení mi pomohlo, abych lépe pochopila Eucharistii.

Proč je vůbec tolik zjevení, s nimiž ovšem vyvstává také tolik pro-blémů? Tolik nadšení, ale také tako-vá spousta

námitek? To všechno souvisí právě s funkcí zjevení v cír-kvi.

VĚŘIT JE ZÁSLUŽNĚJŠÍ NEŽ VIDĚT

Sám Ježíš upozornil, že zjevení má druhořadou úlohu:

Blahoslavení, kteří neviděli, ale uvěřili.

Neřekl: Blahoslavení, kteří mají vidění, kteří vidí, nýbrž ti, kteří věří Božímu slovu. Víra, kterou obdrželi všichni věřící, je důležitější než vidění, zjevení a vnitřní mluva, kterou někteří prožívají.

Musíme však současně říci se svatým Pavlem: Vidění zmrtevých-vstalého Krista jsou základem víry.

Jistě, ale nutno rozlišovat dvě věci:

1. Existuje rozdíl mezi základním zjevením zmrtevých-vstalého Krista a návštěvami, které nám poskytli občas Ježíš nebo Maria v průběhu církevních dějin. **Kristovo zmr-t-výchvstání je**

základním kame-nem naší spásy. Ono dává smysl, otevírá a ovlivňuje všechno lidstvo. Tělo Kristovo - zabitě pro spásu světa - povstává opět ze země obývané lidmi a ukazuje se mimo všechnu pochybnost apoštolům. Tento fakt zakládá jejich víru. Stojíme zde v jejím středu.

Když naproti tomu Ježíš nebo Matka Boží se v dnešní době někomu zjeví (dokonce tak často, že jsme z toho zmateni), pak nezprostředkuje toto příležitostné zjevení, které je omezené a jakoby filtrované, **žádné úplné poznání.**

Existuje také rozdíl mezi Zjevením, které nám zprostředkoval Kristus, a soukromými zjevenými, která se uskutečnila v průběhu sto-letí. Církev zdůrazňuje oprávněně, že ta druhá **nemohou nic přidat k Zjevení v evangeliích.**

2. Ježíš však řekl apoštolům, kteří měli základní poslání být svědky zmrtvýchvstání: *Blažení, kteří ne-viděli...* Boží Prozřetelnost připus-tila, že Tomáš nebyl přítomen. To mělo dát jednomu z jedenácti příležitost, aby dokonal akt víry.

Tomáš tuto milost nevyužil. Aby tuto lekcí učinil pro nás výmluvnější, činí mu Ježíš tuto výtku: Je důležitější a záslušnější věřit Bohu pro svědectví - i v temnotě víry - na slovo, než věřit, protože jsme viděli znamení: zázrak nebo zjevení.

Je dobré, když vizionáři po-vzbuzují naši víru; ale proč nám nestačí věřit prostě tomu, co nám říká Bůh?

Proč se nám dostává přesto tolik znamení?

Děje se tak pro naši slabost, Bůh nám ve svém sli-tování vychází vstříc.

Žijeme v civilizaci, v níž obraz zís-kal nikdy před tím nevidaný vý-znam. Je to doba televize, plakátů, reklamy, podívané, které zaměstnávají zrak. Stáváme se materialisty, zajatci obrazu, kteří otupěli vůči ne-vtíravému světlu Boží pravdy.

Jestliže se Bůh nyní častěji zjevuje, je možné, že chce vytvořit **protiváhu záplavě** oslňujících obra-zů naší civilizace.

SMYSL ZJEVENÍ

Nepřehlédněme tedy skromnost soukromých vidění a zjevení, jejichž jediným smyslem je **chránit poklad víry** před zánikem a udržovat po staletí **víru a naději.**

Tato zjevení mají užitečnou, i když vzhledem k evangeliu pod-řadnou funkci.

TĚŽKOSTI PŘI ROZLIŠOVÁNÍ

Malá nebeská znamení nejsou navíc něco zcela jistého. Pro vizio-náře mohou být zcela evidentní, když jej Boží světlo

obklopuje až oslepuje; nemá však žádnou mož-nost podat o tom přesvědčivý a vě-decký důkaz.

Jelikož lidská a náboženská obrazotvornost za pomoci představi-vosti a zanícenosti je schopna vy-volat vnitřní vidění, bude vždy velmi obtížné rozlišit, nakolik vidění po-chází od Boha a nakolik je vnitřním produktem samého subjektu.

To je o to obtížnější, že i při skutečně autentickém vidění je celá lidská osobnost účastníkem tohoto procesu. Ona přijímá. Ona chápe. Může vidění rozšířit nebo zúžit, aniž by sama určovala jeho hranice. Přísně vzato, nelze nějaké hranice stanovit, protože podle řádu milosti prolínají se zde Boží i lidské akti-vity. Když se nám nabízí milost, pochází všechno od Boha Stvořitele, a přesto my jsme příjemci a přijí-mající, kteří tuto milost nechávají svobodně přinášet plody.

Rozlišování je tedy velice obtíž-nou záležitostí: podíl Boha a podíl člověka nelze přesně odměřit, ony se společně projevují, vzájemně pro-línají, neboť Bůh je uvnitř nás ob-sažen větší měrou než my sami. Ten, kdo má alespoň minimální zkušenost s Boží milostí, r o z u m í , o čem je zde řeč.

K tomu ještě přistupuje obtíž oddělit všechny faktory, které při lidském poznávání a lidském jed-nání sehrávají svou roli.

Pravost určitého zjevení zůstane konec konců vždy věcí **dohadu.** Církev, která hlásá víru v Ježíše Krista s jistotou a neomylností, pro-jevuje při zkoumání zjevení značnou zdrženlivost. *Nikdy neřekne:* „Pra-vost tohoto zjevení je článkem víry a je nutno mu věřit.“ *Řekne na-nejvýš:* „Jsou dobré důvody pro to, aby se věřilo tomuto zjevení, je to prospěšné ke spáse věřit tomu. Není to však nic podstatného pro obsah víry, máte svobodu, zda chcete uvěřit.“

OVĚŘOVÁNÍ ZŮSTÁVÁ OTEVŘENOU ZÁLEŽITOSTÍ

Jeho výsledek je tedy pravdě-podobný a předběžný.

1. **Pravděpodobný,** protože indi-cie nejsou vždy zcela jednoznačné. Je možno vyslovovat výhrady.

2. **Předběžný,** protože všichni lidé jsou hříšní, i vizionáři. Vizionář není neomylný. Může se mýlit, mů-že se změnit, může sejít na scestí. Ďábel, který zuřivě útočí právě tam, kde se děje něco dobrého, neomešká, aby vizionáře a jejich duchovní vůd-ce přivedl do pokušení a zdiskredi-toval.

Tak např. po II. Vatikánském koncilu opustilo svůj úřad mnoho kněží, kteří předtím velkodušně za-světili svůj život Pánu. Jistě, byli mezi nimi takoví, kteří se

ve volbě povolání zmýlili anebo se rozhod-o-vali pod určitým nátlakem. Ale ve většině případů se jedná o velké kolektivní pokušení, které strhne spolu s vláznými i ty nejlepší.

Co se stalo s mnoha kněžími, může se přihodit i vizionářům. Po-třebují tedy abychom je podporo-vali svými modlitbami, radou a vzá-jemnou pomocí a ne vystavovali ustavičným výslechům i pomluvám, jak to dělají někteří, kteří si myslí, že je musí ustavičně vyzývat a často i napadat.

Šetření týkající se určitého zje-vení není nikdy u konce, ani když zjevení skončí, ani když končí život vizionáře. A tak jsou zjevení vždy relativizována. Nejsou žádným ab-solutním Božím darem jakým je Eucharistie, nýbrž jsou darem re-lativním.

I vizionáři se mohou ve svém roz-lišování mýlit, podléhat přeludům, při předpovědích a proroctvích pře-kračovat určitý práh a připojovat nepřiměřené věci. Bylo by nepro-zřetelné jim bezpodmínečně věřit. Při vši úctě k jejich upřímnosti je vždy rozumné udělat si o doprovod-ných jevech a věcech svůj vlastní úsudek.

JISTOTA?

Chtěl bych čtenářům dát toto vy-světlení. Požadavky církevních úřa-dů a různé okolnosti mě přiměly, abych navštěvoval mnoho vizionářů a zkoumal jejich věrohodnost nebo jejich omyly a také abych jim pomá-hal: navštívil jsem vizionáře, jejich prostředí a kněze, kteří jsou s nimi v těsném spojení. Je to vzhledem ke komplexnosti problému velmi ná-ročný úkol. Konám tato šetření podle nejlepšího vědomí a svědomí. Když i církevní autority prohlašují, že jejich úsudek je relativní a prav-děpodobný, tím spíše já, prostý teo-log, musím dbát na ohraničenost svého úsudku a přenechat konečný soud těm, kteří představují církev.

A to tím spíše, že se mi nedo-stává času, abych pro každé zjevení dělal tolik jako v obzvlášť obtížných poměrech pro Medjugorje, proti které se soustředilo tolik nevraži-vosti.

Přirozeně, je možné na základě zkušeností již při prvních přímých dotazech zjistit, zda je víra v to či ono zjevení pravá, jaké jsou du-chovní kvality vizionářů, a na zákla-dě různých příznaků posoudit, zda zde působí milost, fantazie nebo podvod. Ale toto šetření zůstává otevřené. Jsou vždy možná nová překvapení. Je také možné, že pře-hlédnu nějaký prvek nebo jsem jej dostatečně nerozlišil, nebo že se dostaví nějaké pokušení, které může svěst na scestí i ty nejlepší.

Chtěl bych se proto ohradit *proti* takovým výrokům jako: „Laurentin o tom psal, je to tedy pravda.“ Nebo: „On se zdržuje úsudku!“ Prohlašuji, že

nejsem v tomto oboru auto-ritou ani nemám charisma jasného rozlišování. Zkoumám na základě příznaků, na základě jednoznačnos-ti, pochopitelně za přispění modlit-by. Když však piši o nějakém dosud neuznaném zjevení, vůbec to ještě neznamená, že je církevně uznáno. Musíte mít na zřeteli, že to, co o tom napíši, jsou pouze důvody, pro které je možno té záležitosti poskytnout víru. Tyto důvody vycházejí z faktů, ale jsou ještě další důvody pro nebo proti podle dalšího průběhu událostí kolem zjevení.

Proto nevstupuji do polemické diskuse s těmi, kteří nějakému zjevení nebo nějakému vizionáři nevěří. Říkám jim naopak: „Pozorujte a pak sudte. Nevnučuji vám svůj úsudek. I svatá Barnardetta řekla svým od-půrcům: „Svatá Panna mi uložila, abych vám to řekla. Nepověřila mě, abych vás o tom přesvědčovala.“

Církev je místem svobody. Právě soukromá zjevení jsou polem, na kterém musíme dát prostor **otevře-né, moudré a trpělivé svobodě**. To má velký význam pro pokoj uvnitř církve.

Často ovšem musíme dodat: „**Máte svobodu nevěřit. Respektuj-te však ty, kteří mají dobré dů-vody, aby věřili.**“

V domě našeho nebeského Otce je *příbytků mnoho*. Máme tam bydlet ve vzájemné lásce i s různými ná-zory. Staneme-li se fanatiky, ať už pro nebo proti zjevením, které jsou skutečnými podporami víry, navo-zujeme spíše rozkol a válku než mír v církvi. Víra ve

zjevení není plodem diskuzí, nýbrž všeobecného potvrze-ní pozitivních příznaků, které byvají někdy korunovány autorizovaným soudem místního ordináře.

Mluvíím o **místním biskupovi**, protože papežové se již po století jako nejvyšší pastýři zdržují toho, aby zapojovali do tohoto rozhodování svůj nejvyšší učitelský úřad. Přene-chávají odpovědnost za tyto místní události diecézním biskupům, odpo-vědným za tato místa. Pokud se ta-ková událost stane v Římě, je k to-mu kompetentní generální vikář.

Je tedy zbytečné se znovu a zno-vu ptát, kdy se papež vyjádří k Me-djugorje. Neudělá to. Má svůj názor, a všeobecně se ví, že pozitivní, ale přenechal biskupu Zanicevi plnou svobodu, aby se o tom vyjádřil, a ten dostal nástupce, který, poněkud zdr-ženlivěji, zastává stejný názor (viz *Oč jde v Medjugorje*, Světlo 14/ 93).

Zjevení mají sehrávat svou roli. Jsou pro církev **milostí pro roze-znávání znamení doby**: mají znovu **oživit víru a naději** a způsobovat více než kde jinde právě na těchto místech **obrácení**.

Jsou tak tím nejlepším **proti-jedem proti vítěznému pronikání sekt**, které se dnes šíří již i do La-tinské Ameriky, bývalého Sovětské-ho svazu a do Číny.

♦ ♦ ♦

Poznámka:

P. René Lurentin studoval na _____

Sorboně (na univerzitě i na Kato-lickém institutu) a po sedmiletém intenzivním studiu předložil v letech 1952-3 tři dizertační práce: pro dok-torát filozofie, pro oblasti dějin a iko-nografie a pro doktorát teologie.

Jako koncilní expert spolupra-coval na II. Vat. koncilu při zpraco-vání materiálů o Matce Boží. Působil jako konzultant pro encykliku *Ma-riánská úcta*. Vydal *Krátký traktát o Panně Marii* a řadu publikací a článků pro odbornou i laickou veřejnost. Zpracovává dobrozdání o soukromých zjeveních pro Svatou stolicí.

*Pramen: MATER NOSTRA 10/93.
Překlad L. Štula*

MARIÁNSKÉ SLAVNOSTI

Spojení úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu s pátky chápeme ja-ko logický důsledek skutečnosti, že právě v tento den náš Pán přinesl v nejstrašnějších mukách za nás svou nejvyšší obět na kalvářském kříži. Byl to právě pátek, kdy Ježí-šovo Srdce bylo probodeno kopím, a tato rána nám otevřela vstup do hlubin jeho milosrdenství.

Má sobotní památka Panny Ma-rie také podobné opodstatnění? Od-pověď na tuto otázku nacházíme v knize P. R. Spiese „Maria, proč plá-češ?“*) která informuje o zjeveních v Naju (Jižní Korea). Matka Boží tu podává sama toto vysvětlení:

„Sobota po Velkém pátku byla pro mne dnem hrozného utrpení. Byl to předlouhý den, kdy jsem zůstala zcela sama. Ztratila jsem svého Syna a zůstala jsem bez něho.

Od prvního dne, kdy jsem jej po-čala, jsem neustále trpěla. Ale o Bílé sobotě

poprvé má bolest propukla navenek a celou bezútěšnou noc jsem proplakala v prosbách za hříš-níky.

Tyto bolestiplné hodiny vyplni-ly čas, který uplynul mezi smrtí a zmrtvýchvstáním mého Syna. Byl to den přechodu od smrti k životu. To je důvod, proč vás prosím, abyste se o prvních sobotách spojili v modlitbě se mnou.

Chci vám pomáhat, abyste mohli prožívat velikonoční tajemství se mnou, Matkou bolesti, Matkou smr-telné úzkosti, Matkou, která vstu-puje do slávy zmrtvýchvstání svého Syna.“

Připomeňme si, co má být podle přání Panny Marie náplní pobož-nosti první soboty:

- upřímná kající svatá zpověď
- účast na mši sv. a eucharis-tické hostině
- četba Písma svatého spojená s rozjímáním
- z hloubi srdce konaná modlitba sv.

růžence spojená s rozjímáním o jeho tajemstvích

- přijímání všeho, co nám Pán se-sílá, s pokorou, důvěrou, ochotou a odvahou
- obnovené zasvěcení Neposkv-rněnému Srdci Panny Marie.

Má být prvních sobot 5 nebo 9 ?

Měli bychom děkovat za každou první sobotu, kterou můžeme takto prožívat ve společenství naší nebes-ké Matky.

*) R. Spies, L. Couette: Maria, warum weinst Du? Parvis-Verlag Hautewille/Schweiz 1993.

Lubomír Štula

MARIA, NADĚJE KŘESŤANŮ

1. Na počátku církve vysílá Pán Ježíš učedníky slovy: „Jako mne poslal Otec, i já posílám vás“ (srv. Jan 17,18).

Jak poslal Otec Syna? Anděl Páně přinesl Marii poselství. Otec poslal Syna nejprve k Panně Marii. Na počátku dějin spásy Nového zákona stojí tak čin Boží: Anděl Páně přinesl Marii poselství. Na počátku Nového zákona stojí ale zároveň i spolupůsobení člověka, které mu bylo Bohem dáno: „A ona počala z Ducha sva-tého“ (srv. Luk 1,35).

Jak posílá nyní Syn své učedníky? Stejně jako Otec. Proto Syn z kříže odkazuje učedníka Panně Marii: „Hle, matka tvá“ (Jan 19,27).

Jako o jitra spásy v Nazaretě, kdy se Bůh stal člověkem, tak o večer spásy v Jeruzalémě, kdy se zrodila církev, děje se toto předávání nejprve Panně Marii, aby ona to předávala dále světu: „Cokoli vám řekne, učiňte“ - tak Maria slovo Synovo jakoby zdůrazňovala učedníkům.

2. „Hle, matka tvá.“

Syn předává učedníkům - církvi svou matku. A oni ji přijali do domu svého života - to můžeme říci o prvotní, apoštolské křesťanské obci; neboť ve večeradle v Jeruzalémě byli shromáždění apoštolové spolu s Marií, matkou Páně (Sk 1,14). Prvotní křesťanská obec v Jeruzalémě je příkladem pro všechny křesťanské obce na celém světě a za všech dob. Bez Panny Marie nemůže být křesťanský život a není možná ani křesťanská obec. To jako bychom odmítali přijmout dar Ježíšova odkazu - totiž Pannu Marii.

Co Ježíšova matka nám přináší do našeho života? Svého syna, a to nikoliv nějakého bezbarvého, historického Ježíše, vypreparovaného z textů evangelií, nýbrž celého Ježíše Krista v jeho plnosti, poněvadž Maria je přece Matkou Boží. A s Ježíšem přináší nám Maria do domu církve, která je přece tělem Kristovým. Maria je proto zároveň i Matkou církve.

Maria nás chrání, abychom si Krista nevybírali podle vlastní chuti. Takový „výběrový“ Kristus by nebyl Kristem, nýbrž čistě lidským vytvořením. Tím nás Maria chrání zároveň i před nějakou výběrovou církví, která by nebyla církví, nýbrž nejvyšší nějakou autonomní sektou.

Maria nám přináší do domu celou víru, celou církev, celého Krista a tím jas a slávu.

Při oslavě primicí bývá primiciant vítán básní, která v překladu zní asi takto:

„Chceš-li život temný a chladný,
staň se knězem - ovšem pouze kně-
zem polovičatým.

Chceš-li život plný světla a jasu,
pak buď knězem - a buď jím zcela.“

Zde lze zákonně nahradit kněze křesťanem, takže se dá všim právem říci:

„Chceš-li život temný a chladný,
staň se křesťanem - ovšem jen polo-
vičatým.

Chceš-li život plný světla a jasu, buď
křesťanem - a buď jím naplno.“

Maria je nám zárukou katolici-ty. Být katolický, znamená: zcela a všim. Maria nás tak chrání před jednostranností a před tím stát se sektou. Není-li nárůst sekt důsledek nepřítomnosti Panny Marie v lidu Božím? Mariánská úcta pro nás není otázkou nějaké módní zbožnosti, nýbrž to je pro naši církev otázka existenciální. Z tohoto kořene je církvi možné žít a působit z celé plnosti Boží, takže nemusí kráčet světem hladovějící po lásce.

3. „Hle, syn tvůj.“

Syn nám odevzdává svou matku a my nyní zaujímáme jeho místo v jejím životě. My ji - jeho matku - smíme nyní nazývat „Matkou“. On nás pozvedá jakoby na své místo, to znamená, na její ruku. On nás odporučí k její ruce, stává nás pod její ochranu. My nastupujeme v životě Panny Marie na jeho místo.

Napodobování a následování Krista znamená v této souvislosti: odebrat se tam, kde se koná intimní výměna důvěry, tam, kde vše v životě má svůj počátek: totiž do živé jednoty Syna člověka a Matky Boží. Zde jsme uvedeni do prvotního důvěrného vztahu Boha k člověku a člověka k Bohu.

Duch Kristův nás pobádá v našem nitru, abychom volali: „Abba, milý Otče“ (srv. Řím 8,15, Gal 4,6). Být dítětem znamená, že mohu volat „Otče“, ale to znamená také, že budu volat „Matko“. Jestliže vynechám oslovení „matko“, vynechám právě lidské dětství Ježíšovo a pak zbývá jen Boží synovství, které nám má být přiblíženo právě lidským dětstvím Ježíšovým. Jestliže se tedy v srdci naučíme říkat Panně Marii „Matko“, poznáváme hlouběji, že jsme zrozeni z Boha. Panna Maria nás nepřivádí nikam jinam než k Otci, totiž do oblažujícího života troj-jediné lásky.

U Matky Páně se zacvičujeme do tohoto vnitřního dialogu s Nejsvětější Trojicí, do tohoto obcování s Bohem. Jestliže se schováme jako kdysi Ježíšek

u Panny Marie, schováme se jakoby u ní u Boha. Matky jsou prodloužené ruce a prodloužené srdce Boží, to platí především o Matce Boží. Na útěku do Egypta například byl Ježíšek v náručí Mariině konec konců schován v náručí nebeského Otce.

K Panně Marii chováme ještě důvěru, kdy naše úzkostné lidské srdce pod tíhou vlastního selhání už neví dále. Naše nebeská matka nás z naší ciziny povolává domů. U ní jsme doma. Když jsme u ní, proměňujeme se u jejího srdce v Ježíšova učedníka. Naučíme se rozumět řeči Boží a naše drobné, bázlivé kroky rostou v její ochraňující blízkosti a pod její vedoucí rukou, až jsme se naučili kříž v životě nejen nést, ale i milovat.

Ale Matka Boží nás nedrží v zajetí intimity a důvěrnosti. Kdo došel k ní, vrací se s příkazem, s odvahou činit vše, co Bůh nařizuje, jako ona připraven k plnění každého příkazu. - „Jsem služebnice Páně“ - „Jsem služebník Boží“. Takový člověk má jistotu, že Matka Boží přebírá starost, ať jej Bůh povede po jakýchkoliv cestách. To je nejstádnější a nejpůsobivější způsob následování Krista, kterému nás Syn sám učil, že po Kristových cestách kráčíme nejdříve v životním okruhu Panny Marie.

„Hle, matka tvá“ a „Hle, syn tvůj“, těmito slovy svého odkazu na kříži nám Syn v hodině vykoupení ode-vzdal svou matku. Podle stejné po-slední vůle nás matka s konečnou platností a nezlomně přijala za své. Pak platí pro nás i pro církev slovo Mariino: „Velikou milost mi prokázal Ten, jenž je mocný“ (Lk 1,49). Toto pokorné mariánské sebevědomí a vědomí vítězství je nám v dnešní době zvláště zapotřebí. Amen.

Joachim kardinál Meisner
arcibiskup kolínský;
sobota 6. srpna 1994 - 18.00 h.

INTERRUPTCE JAKO POLITICKÝ FENOMÉN (4 - závěr)

Pod tímto titulem byla vydána již v několika jazycích kniha L'avortement: enjeux politiques, Quebec, 1990, jejímž autorem je profesor Iovaňské univerzity, člen Papežské akademie společenských věd a konzultant Papežské rady pro rodinu dr. Michel Schooyans. Chtěli bychom vám v krátkosti přiblížit její hlavní myšlenky.

Kniha je pozoruhodná především svým neobvyklým a novým pohledem na danou problematiku, který se vyhýbá planému moralizování založenému na zastaralé kazuistice toho, co je dovoleno a co je zakázáno, a místo toho zkoumá politické souvislosti legalizace interrupcí.

4. DÍL METAPOLITICKÝ TOTALITARISMUS

Interrupce, píše autor, začíná vystupovat jako politický fenomén v důsledku určité ideologie zastávající zájmy těch, kteří ji prosazují. Chceme-li se dobrat globálního vysvětlení příčin legalizace interrupcí, bude velmi užitečné porovnat způsoby, jakými se prosazují v zemích vyspělých a v zemích rozvojových.

V konzumních společnostech bývá často poukazováno na subjektivní ekonomické těžkosti, které prý nutí jejich občany utíkat se k interrupcím. Zatímco v rozvojových zemích, kde ekonomické těžkosti nepopíratelně panují, jsou lidé vystavováni i různým formám politicko-ekonomického nátlaku: např. zvyšování daní a odebrání státních příspěvků při druhém těhotenství, odebrání mateřské dovolené, vyšší poplatky za porod, upřednostňování dětí z rodin méně početných při přijímání do škol apod. Tato diskriminační opatření je mají přímět k tomu, aby se podrobili tzv. kontrole porodnosti, jak se to říká v žargonu, připomínajícím spíše slovník zootechnika. Pokud tato omezení svých práv lidé přijmou, jsou za to pak - na rozdíl od rozvinutějších společností - dokonce finančně odměňováni.

Není těžké usoudit, že tzv. kontrola porodnosti vyžaduje nemalé finanční investice. Přitom je rovněž zřejmé, že prosazování této politiky je nejen nemorální, ale dokonce není ani ekonomicky rentabilní. Ze způsobu, kterým je demografická politika prosazována zvláště v zemích Třetího světa, je patrné, že je nesená ideologickými motivy neomaltuziánské inspirace, založené na vzbuzování strachu z domnělého přelidnění. Občané vyspělých zemí si - bohužel - do velké míry ideologické motivy tzv. demografické společnosti již osobně osvojili, protože na ni přistupují bez politicko-ekonomického nátlaku, ba dokonce to někdy považují za pozitivní civilizační výdobytek. Občanům chudých států je pak tato uvědomělost předkládána jako známka vyspělosti a rozvinutosti.

Prosazování interrupcí je tedy systematicky organizovaným tlakem, který se neobejde bez značných finančních investic. Jsme přitom i svědky jakéhosi podivného spojení mezi politickou mocí a lékařskou vědou. Ohniska této prosazující se totalitní moci se, nikoli náhodou, nalézají právě v technologicky nejrozvinutější zemí, jež je také působištěm nejmocnějších finančních institucí - Spojených státech amerických. Jednostranné ocenění by bylo bezpochyby křivdicí. Vždyť z politického hlediska jsou USA dědici dlouhé anglosaské, evropské tradice. A kromě toho, že ve Spojených státech existují hluboce zakořeněná hnutí

bojující proti lidskému životu, působí zde také nejrozsáhlejší a nejdůslednější hnutí bojující za právo na život, která jsou velkou nadějí nejen pro USA, ale i pro ostatní svět.

Půjde-li nám o to, analyzovat ideologický a organizační mechanismus globálního uplatňování moci namířené proti lidskému životu, upozoruje-me, že není výrazem žádné konkrétní politické koncepce: komunistické Číně se v její agresivní demografické politice (nevylímáje povinné interrupce) dostává značné finanční podpory ze strany soukromých i vládních amerických institucí, stejně tak jako se jí dostává i vládním demokratických zemí. Jde tu spíše o prosazování jakési podivné koncepce lidství, která přesahuje politiku; určité metapolitické antropologie.

Ve jménu této koncepce dochází k usměrňování nejrůznějších oblastí společenského dění, tj. politiky, ekonomiky, vědy, techniky, výměny informací, výchovy a vzdělávání. Uskutečňuje se jak finanční infiltrací sociálních a politických struktur, tak ideologizací lidského myšlení. Zotročování lidského myšlení se provádí zaváděním ideologického jazyka do kulturního prostředí občanské společnosti. Tento umělý jazyk však už není dorozumivacím prostředkem, ale pouhým abstraktním výtažkem vůle jeho tvůrců. Je to slovník skládající se z pojmů jako např. „přerušování“ či „ukončování těhotenství“, tzv. „svo-bodné rozhodnutí ženy“, anebo „nad-měrný růst populace“ či „kontrola porodnosti“.

Tento ideologický jazyk je tvořen za zavřenými dveřmi ve smyslu do-slovném i přeneseném. Jeho tvůrci zůstávají v pozadí a střeží se prozrazovat svou totožnost i své úmysly. Jejich slova však právě proto působí dojmem objektivnosti. Zdají se vědecká a tudíž věrohodná, účelná i potřebná. To je pak i důvodem toho, proč na ně člověk bere ohled a proč jim podřizuje své vlastní myšlení. Autor této lži zůstává skryt za slovními obraty jako „je vědecky dokázáno, že...“, „ekonomická situace vyžaduje, aby...“, atd. Samo tajemství tak zasévá lež do srdce, z něhož pramení lidská řeč. Neexistuje tu již dialog mezi osobami jasně a svobodně vyprávějícími své názory a úmysly, ale demagogické násilí páchané na svobodě a rozumu člověka jako osobou. Tato řeč už proto nesmí být prosazována sítím osobního úsudku, protože musí zůstat takovou jaká je - chladnou, objektivní, imperativní...

Slova ideologického jazyka jsou podřizována stranickým a subjektivním zájmům osob, které financují a usměrňují vědeckotechnický porkok; inspirují politicko-ekonomická opatření namířená proti lidskému životu. Jsou výrazem všeobecně nepřátelského úsilí vůči lidské přirozenosti jako takové, jak v jednotlivcích tak v jejím celku, a snaží se ilegálně, ale pod zdáním legalnosti, vtáhnout do vlastních plánů i duši

člověka. Této menšině „osob s velkými možnostmi“ bude lichotit, budou-li označovány za „neformální“, ať už jde o ty více známé (jako Třístranná komise, Bilderbergův klub či Římský klub) anebo ty obtížněji identifikovatelné. Nic to však nemění na tom, že totalitní nenávisť vůči lidské přirozenosti není a nemůže být původním lidským záměrem a její agitátoři jsou sami jejími prvními oběťmi.

Nepráteleství k lidské přirozenosti si ne náhodou bere za cíl klíčící lidské tělo, neboť právě lidskou tělesností bezmezně pohrdá v důsledku své andělské pýchy. Vrah od počátku, Otec lži a Kniže tohoto světa v jedné osobě je tím, který si osobuje nadládu nad člověkem i celým lidstvem, ale který ji nemůže dosáhnout jinak než tím, že přesvědčí člověka, aby s ním spolupracoval. Výrazem této spolupráce a inspirace jsou právě ty zákony lidské společnosti, které znetvořenými slovy ospravedlňují to, co není třeba intelektuálně obhajovat pro ty, kteří nevědí, že lidský život začíná početím a co už vůbec nemůže být ospravedlněno těmi, kteří to vědí, aniž by přitom neupadli do hříchu proti Duchu, jenž je Dárce života.

Tato nenávisť nelidského (andělského) racionalismu obchází kolem středu lidské osoby, který je spojnicí jeho duchovní a zároveň tělesné podstaty. A v tomto nejcitlivějším místě - počátku a srdci člověka - jí musí čelit každý člověk. Zde se rozhoduje nejen o pozemském životě nenarozených dětí, ale také o věčném životě těch, kteří se jich mohli a měli zastat. Vždyť co jste neučinili pro milióny těchto Mých nejmenších, neučinili jste pro Mne.

(Převzato z Vatikánského rozhlasu)

NANEBEVZATÁ A ZNAMENÍ MOCI

Dogma o Nanebevzetí Panny Marie vyhlásil papež Pius XII. roku 1950. Téhož roku k němu vztáhl básník Jan Zahradníček svoji roz-sáhlou báseň „Znamení moci“, která je krutou obžalobou komunistického teroru, jenž právě tenkrát u nás vrcholil. Zahradníček začíná svoji báseň slovy „Bylo k zalknutí“. Ani jinde situace nebyla o moc lepší. Bolševismus ovládl celou východní Evropu a svými satanskými chapadly se dotýkal i Západu.

Do této ponuré atmosféry najednou zazářilo světlo Mariino. Papež Pius XII. nesdělil nic nového, vždyť víra, že Panna Maria byla po své smrti vzata do nebe s tělem i duší tady existovala odedávna. Prohlášení tohoto přesvědčení Božího lidu za dogma právě v kritickém roce 1950, kdy válka v Koreji hrozila vypuknout v novou, mimořádně strašlivou světovou válku, bylo pro-zřetelnostním činem tohoto velkého papeže. Nechtěl zdůraznit nic v í c e a nic méně než to, že Panna Maria z vůle Boží má moc změnit zoufalou a neutěšenou situaci lidstva, když skrze ni budeme o to Pána prosit, když projevíme opravdovou ochotu obrátit se a změnit svůj život.

Vývoj světových událostí dokázal, že papež Pius XII. a církev měli pravdu. Že Maria plní své sliby. Nejlépe to dokazují její proroctví z Fatimy. Neexistuje jedině, jež by nebylo splněno. Ruský bolševismus a pronásledování církve, druhá světová válka předznamenaná neznámým světlem na obloze (stalo se tak těsně před obsazením Rakouska), Portugalsko uchráněno druhé světové války, utrpení Sv. Otce a nakonec pád bolševismu jako důsledek za-svěcení Ruska a světa Mariinu Neposkvrněnému Srdci - to všechno Matka Boží předpověděla. Je snad jiný důkaz pro pravost proroctví než ten, že se vyplní?

Ano, Panna Maria není dávnou postavou židovského starověku, nýbrž aktuální osobností dneška, jak dosvědčují její pravá zjevení. U ní již neexistuje minulost, přítomnost a budoucnost, ona má vždycky co konkrétního povědět člověku 9., 20. nebo 30. století. Pokaždé „na tělo“, k nešvarům a hříchům té či oné doby. Tak jako v La Sallettě v minu-lém století varovala před znesvěco-váním neděle, v tomto století ve Fa-timě upozorňuje na nutnost modlitby a obrany víry před a t e i s m e m , v Akitě varuje před nebezpečím zednářské infiltrace do církve, v Medjugorje připomíná mimo jiné to, na co se začalo zapomínat - púst. Ona, již se jako jedinému člověku dostalo výsady být přijat do nebe s duší i tělem, je s námi v každém čase spolu

s Ježíšem Kristem, který prohlásil: „Já jsem s vámi po vše-chny dny až do konce světa...“ Tato pravda víry není ničím abstraktním bez vztahu k našemu běžnému po-zemskému životu. Naopak. Tělo je spjato s pozemskými záležitostmi, s „profánním“ životem. Všemohoucí Pán tím, že vzal Matku Boží do nebe s duší i tělem, tak oslavil nejen její duchovní, nýbrž i všední život s jeho existenčními starostmi a drobnými povinnostmi. Ten není odděleno od nadpřirozena. To byl manichejský blud ještě za starověku, který pro-hlašoval jen mystický život za plno-hodnotný, kdežto ten všední za „vý-plod ďáblův“. Křesťan má všechno posvěcovat. Církev ho k tomu vybízí v dokumentech Druhého vatikánskému koncilu a papežských ency-klikách, které se týkají rodiny, lid-ské práce a sociální problematiky. Ne všichni je přijímají. Kolik dnes slyšíme protestujících hlasů, že prý rodina, vztahy mezi manželi a otázka umělé antikoncepce jsou mimo kompetenci náboženství a církve, řídí se prý vlastními „vědeckými“ zákonitostmi. Taktéž prý economic-ká oblast - církev údajně nemá do ní „co mluvit“, tady platí jiná pra-vidla, která se nemohou řídit so-ciální naukou katolické církve, ale „vědecky“ prověřenými pravidly tr-hu, na něž nelze uplatňovat nějakou etiku.

Dogma o Nanebevzetí Panny Marie nejen s duší, ale také s tělem tak staví tuto oblast do správného svět-la. Panna Maria také stále ve svých zjeveních upozorňuje na posvěcová-ní všedního života, na to, aby kře-sťan postupoval i v těch nejvšed-nějších záležitostech v duchu evan-gelia, aby se právě tady varoval největší a jedině možné urážky Boha - hříchu.

Zahradníček ve své výše vzpo-menuté básni otevírá strašlivou tragédii moci zla. Nezáleží na tom, zda jde o moc komunistickou, nacistic-kou, osvícensko-jakobínsko-zednář-skou nebo starořímský či feudální despotickou. Všechno je pod tak-tovkou toho, jehož Ježíš Kristus nazývá „otcem lži“.

Článek víry o Nanebevzetí Panny Marie nás ale upozorňuje na jiné „znamení moci“, znamení Mariino, znamení apokalyptické ženy s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy. Proti této moci lásky je moc sata-nova zcela neúčinná. Mariino zna-mení je znamením, které není „z to-hoto světa“, nýbrž mocí všemohou-cího Boha Otce, Syna a Ducha svatého, která nebude nikdy přemo-žena.

Radomír Malý

ZEMŘEL KANOVNÍK J. HENDRICH

V pátek 15. července v 10 hodin měl v litoměřické katedrále pohřeb pan kanovník Josef Hendrich. Poněvadž byl patnáct roků správcem litoměřické diecese, kde byl také v těžkých do-bách totality kněžský seminář pro Če-chy a Moravu, znalo jej velké množ-ství kněží. Je proto vhodné, abychom jeho odchod na věčnost nenechali ani v tisku bez povšimnutí. Uvedme něko-lik obrázků z jeho života!

V roce 1943 byl jako bohoslovec poslán na nucené práce v Německu a do-stal se do Berlína. Tam byly tehdy každý den silné letecké nálety, všude plno zasypaných lidí, mrtvol a požárů. Bydlel ve vysokém domě, který byl značně po-škozen. Při jednom náletu spadla bomba na vilu naproti tomuto domu a roztrhala ji na prášek, který vítr odvanul. Kanovník Hendrich se skrýval ve sklepě a okén-kem do tohoto sklepa se začala sypat suť a kusy cihel. Byl tam částečně zasy-pán a druhý den jsme viděli na jeho tváři na jedné lici neustálé trhání, které ne-mohl zastavit. Byl to následek nervového šoku. Jinak byl tehdejší bohoslovec Hen-drich velmi obětavý a mnoha svým ka-marádům pomohl v těžkých chvílích.

Navštívil jsem jej mnohem později jako ordináře v biskupském paláci v Lito-měřicích. Srdečně a radostně mě přijal, provedl palácem a ukazoval obrazy bis-kupů na

stěnách schodiště a vzácné obrazy v místnostech. Poseděli jsme spo-lu a z vyprávění jsem poznal, že mnoha kněžím pomohl, když byli zbaveni státní-ho souhlasu a přes potíže je umisťoval na kate.

Při pohřbu v litoměřické katedrále byl chrámový prostor zaplněn věřícími. Pohřební obřady vykonal pan biskup Karel Otčenášek z Hradce Králové, který sám po 40 let nesměl vykonávat svůj úřad. Vzpomenul na kanovníka Hendricha, že mu pomáhal v čas jeho vyhnanství dle svých nevelkých možností a bylo to krás-né, že na to vzpomenu. Koncelebrovalo asi 80 kněží, kázání pronesl pan kanov-ník Helikar.

Páteru Hendrichovi mělo být 21. srp-na 72 roků. Narodil se v Rochově u Lito-měřic, pochován byl v Brozanech u Li-to-měřic. Znal velmi dobře historii tohoto kraje a často mi o ní vyprávěl. Vzpomínáme na něho v dobrém. Na smutečním oznámení měl citát z liturgie pohřbu kněze: „Bože, prosíme Tě za Tvého slu-žebníka Josefa a když pro něj skon-čilo, co bylo časné, ať vidí v plném světle to, co věrně vykonával svou kněžskou službou!“

P. Antonín Odvárka

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ ...

Milá redakce!

Novoulická farnost Panny Marie Pomocnice v Olomouci se ve dnech 14. - 22. 7. 1994 připojila k nové-nám modliteb a adorací za Sv. Otce Jana Pavla II., ke kterému to daru redakce Světla vyzvala výzvou bis-kupa Pavla Marii Hnilici SI.

Před vystavenou Nejsvětější svátosti

jsme se modlili denně svatý růženec, Litanii k Srdci Panny Marie a **úkonem zasvěcení Neposkvrněné-mu Srdci Panny Marie jsme se při-pojili k Mariánskému kněžskému hnutí** pod vedením faráře Otce E.S. a nově vysvěceného jáhna Karla. Při mších svatých jsme vyslechli slova P. Ignáce Miklíka CSsR z jeho starší publikace „U

srdce Mariina“, která nás všechny seznámila s dějinami úcty, předmětem úcty, cílem a významem úcty k Nejčistšímu Srdci Panny Marie.

Touto nověnou se farnost také připravila na putování sv. Václava naší diecézí v počátku letošního září.

Věříme, že se další farnosti při-pojí k výzvě z týdeníku SVĚTLO!

-bek-

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ ...

Kdo čte noviny a časopisy, ve kterých je zlehčován víra a církev, pomalu se stává vlažným a lhostejným. Čím méně je člověk vzdělaný v otázkách víry, tím je nebezpečí větší. Těžko říci, zda škodí více tisk, který proti církvi soustavně brojí (např. „vhodným“ a „kusým“ výběrem zpráv) nebo ten, který katolíky „uspává“ a vychovává tak k netečnosti.

Odebíráním a pravidelným kupováním takových nekatolických tisko-vin se přímo podporuje zlo, které takové noviny šíří. A podporování zlého je hříchem. (Ještě nebezpečnější je pak četba tiskovin mravně závadných, kterých je ve všech stáncích veřejně vystaveno bezpočtu...)

Velikým zklamáním pro mne by-lo, že i Český deník se zařadil mezi noviny, u kterých je otázkou, zda je ho možné pravidelně kupovat. Po nepříliš dávno

minulé aféře kolem potratové tabletky RU, kdy články v ČD nezastávaly vždy jednoznačné stanovisko proti uvedení tabletky na náš trh, se 4. srpna na str. 10 objevil článek „V církvi ten, kdo učí, by měl být schopen i naslouchat“ podle časopisu The Tablet. V něm profesor B. Häring, který 40 let měl, mimo jiné, přednášet morální teologii na Lateránské univerzitě atd., uvádí for-mulace, které ve svém důsledku **zlehčují autoritu papeže** („...když jde o úlohu papežovy učitelské autority, jediným kritériem je poslušnost, a s členy církve je nakládáno jako s nemyslitelnými předměty“ aj.), **napadají učení církve ve věci sexu mezi manžely nebo vyloučení roz-vedených od svátostného života, zpochybňují hříšnost neúčasti na nedělní eucharistii** a poněkud ne-logicky tímto ustanovením se **zpochybňuje zároveň i**

celibát kněží, nebo autor vede spor o nutnost svátosti smíření před přijímáním pro každé-ho, kdo si je vědom těžkého hříchu.

I když některé nepřesné formulace - ale pravděpodobně vyjimečně - by mohly padat na vrub nepřesnému překladu, je pro mne zklamáním, že se v Českém deníku na „křesťanskou stránku“ otiskne materiál, který je v rozporu s oficiálním učením katolické církve a vede v důsledku k vážné dezorientaci.

Pokud by se toto opakovalo, myslím si, že by bylo nutné, aby si každý porovnal se svým svědomím, zda tento snad poslední český deník bude kupovat a tím podporovat. Stejně tak je podle mého názoru na místě nejvyšší opatrnost, zda v roz-poru s křesťanským přesvědčením nemohou být i jiné aktivity Českým deníkem podporované.

-jn-

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ ...

Tento dopis byl zaslán redakci Práce, která zveřejnila článek „Dítě nesmí zemřít“, na nějž jsme reagovali v č. 29 Světla.

Vážená paní Wojnarová, vážený pane Mostýne,

tak na nás zase jednou z novin dýchá závan starých zaslých časů. A nebylo to Rudé právo, ale Práce z 27. 6. 1994 a článek „Dítě nesmí zemřít, žena však ano“.

Začátek je klasický: hrozba před-lidnění. Největší nebezpečí ovšem není v tom, že obyvatel Země přibývá, ale v nerovnoměrnosti vývoje. Skutečnost, kdy začíná převažovat obyvatelstvo starší generace, způsobí v příštích desetiletích i našemu národnímu hospodářství velké problémy. Pro ilustraci, jak početné jsou rodiny v naší republice: Bezdětných manželství je asi deseti-ina. Z těch, kteří děti mají, je přibližně 44% s jedním dítětem, 45,6% se dvěma dětmi, 8,9% s třemi, 1,23% se čtyřmi a 0,31% s pěti a více dětmi.

Tvrdit o antikoncepci a potra-tech, že je to „něco tak zcela přirozeného a osvědčeného“ - k tomu je potřebná buď

naprostá neznalost o základních faktech vývoje člověka nebo hrozný cynismus.

Těhotná žena, která uvažuje o potratu, už nerozhoduje jenom o svém životě, ale o životě svého dítěte, neopakovatelné jedinečné osoby. Odkdy něčí právo na život závisí na tom, zda si jej někdo jiný přeje? Velmi mnoho těhotenství je v počátku nechtěných, ale drtivá většina z nich se v dalších měsících stávají chtěnými a děti z nich naro-zené jsou očekávané a milované. *Prosím Vás, co Vám ty několika-centimetrové děti udělaly, že je tak nenávidíte a přejete jim tak hroznou a krutou smrt?*

Pomocí pro těhotnou ženu v tísní není potrat, ale pochopení její situa-ce a hledání východiska, někdy finanční pomoc nebo výpomoc v domácnosti a při hlídání starších dětí, v opravdu těžkých případech domov pro matky s dětmi nebo třeba adop-ce. Potrat jen způsobí další problémy a pocity zármutku a viny, kterých se nikdy úplně nezbaví. Je snadnější odstranit dítě z matčina těla než odstranit vzpomínku na ně z její mysli.

Ve společnosti, kde je rozšířena antikoncepce, se šíří manželská nevěra, promiskuita, zvýšený výskyt pohlavních chorob. Děti jsou chá-pány jako překážka pohodlného života nebo (pokud se nechají naživu) jako pouhý prostředek k sebe-realizaci rodičů.

Potrat je vraždou nenaro-zeného člověka, v čemž jí dnes dávají pravdu všechny nejnovější lékař-ské a vědecké výzkumy i zdravý rozum.

Nikdy jsme nemuseli litovat, když jsme poslechli Boží a církevní příkázání (ačkoliv je nazýváte „zasmradlými dogmaty“). I když to třeba někdy bylo zpočátku těžké, nakonec se to vždy ukázalo jako nejlepší řešení. Život podle Boží vůle nám dává klid, jistotu, harmonii a radost.

Abyste se také Vy v životě do-kázali zbavit nenávisi a dosáhli radosti a harmonie, to Vám oběma přeji

manželé Šimečkoví, Zlín
(redakčně kráceno)

HNUTÍ V JIŽNÍ AMERICĚ

Mohutné mariánské hnutí se rozvíjí v Argentině, kde série zjevení v San Nicolas (od listopadu 1983) uvedlo v život tisíce modlitebních skupin. Každou první sobotu se pod vedením místního biskupa koná smírné procesí, kterého se účastní více než 100 tis. lidí. Popisuje to R. Lau-rentin ve své nové knize „Mariino volání v Argentině“, která vyšla v nakladatelství PARVIS 1993. -š-

NOVÁ KNIHA SV. OTCE

Na podzim tohoto roku bude vy-dána ve 20 jazycích nová kniha, jejímž autorem je sám Sv. Otec Jan Pavel II. Jmenuje se „Překročit práh naděje“ a vznikla na podkladě otázek, které papeži položil známý italský novinář Vittorio Messori na aktuální téma církve a světa. Hono-rář bude poskytnut na charitativní účely.

KATOLICKÉ RÁDIO V POLSKU

Jak oznámil polský týdeník „Gość niedzielny“, v současné Polsku pů-sobí dnes 25 katolických rozhlaso-vých stanic. Většina z nich je sly-šitelná pouze krajově, celopolsky, případně i zahraniční dosah mají pouze Radio Maryja, které vysílá z Toruně, Radio Plus, vysílající z Gdaňska a Radio Niepokalanów, jež sídlí v klášteře minoritů v Niepokalanowě. Hlavní obsah vysílání tvo-ří bohoslužby, aktuality z lokálního, celopolského a celosvětového církevního života, hudba, četba, reportáže, rozhovory, náboženské rozhlasové hry atd. Tzv. Radio Podlasie vysílá také pro Bělorusko, kde je dobře slyšitelné.

ČLOVĚK OD POČETÍ - NÁBOŽENSKÉ DOGMA?

V polském deníku „Gazeta wy-borcza“ č. 155 se zamýšlí Jaroslaw Gowin, jestli odmítání potratů je pouze náboženskou, respektive ka-tolickou záležitostí. Dospívá k zá-věru, že nikoliv. „Ve sporu o potraty bylo použito desítek náboženských, vědeckých a filozofických argumen-tů. Pro mnoho lidí je to však bez-předmětné. Ty nejskvělejší argu-menty blednou před elementární zkušeností, jakou je člověčenství plodu. Podtrhuji slovo **zkušenost**. K uznání, že početím se začíná lid-ský život, není třeba žádných nábo-ženských, vědeckých či filozofických argumentů. Nepopíratelná jistota, že mezi otcem a matkou se objevil třetí člověk, provází manžely od prvo-počátku existence nové bytosti.“ Dále Dowin polemizuje s tvrzením, že nevíme, odkdy začíná lidský život: „V rozpravě Sejmu v r. 1991 se vy-jádřil Adam Michnik: „Poněvadž nevím, kdy začíná lidský život, tak předpokládám, že není v mé moci rozhodnout, kdy je možno ho pře-rušit.“

To jsou hluboce pravdivá slo-va. Nikdo s matematickou jistotou nedokáže, odkdy začíná lidský život. Možná od početí, možná později. Jestliže však tento život přesto zničím, právě tehdy, když jsem na pochybách, jestli se skutečně o lid-ský život jedná, jsem stejným vra-hem jako ten, kdo bezpečně ví, že to lidský život je. Nejsem-li si jist, neza-bíjím, nevezmu si přece na svědomí lidský život, kdyby to skutečně on byl. Argumentace „nevíme“, není do-kázané, ve prospěch potratu, je naprosto falešná. Vrahem je každý, kdo zabíjí i kdyby byla jen nepatrná možnost, že jde o lidský život. Zatím ani jeden ze stoupců potratů ne-má odvahu kategoricky prohlásit, že počaté dítě není člověkem. Máme to chápat jako přiznání k vraždě?“

(přeložil R. Malý)

MYSLÍM, ŽE PAPEŽ MÁ PRAVDU...

Bývalý polský marxistický filozof Leszek Kolakowski, který již 25 let žije v exilu na Západě, řekl v roz-hovoru pro francouzský katolický deník La Croix, že považuje encyk-liku sv. Otce Jana Pavla II. „Veritatis splendor“ za správnou analýzu sou-časného světa a jedinou možnou cestu k nápravě. „Myslím, že papež má pravdu,“ prohlásil Kolakowski. „Pokud je naše svoboda pramenem morálních zásad, které nás formují, potom to znamená, že je všechno dovoleno. To ovšem je prakticky konec světa...“ Polský filozof dále pokračoval: „Miluji církev, která ne-chce zládnout ve státě, která ale pozvedá hlas v závažných společen-ských otázkách, která lidi učí, jak se mají chovat, či v jiných záležitostech tváří v tvář těžkostem a jak důvě-řovat Bohu.“ Kolakowski, který se rozešel s marxismem, není kato-líkem, hlásí se k existencialismu vlastního filozofického ražení, silně poznamenanému panteismem.

STOP HOMOSEXUÁLŮM V ONTARIU

Na základě systematického tlaku katolických biskupů a některých protestantských denominací se po-dařilo v kanadské provincii Ontario prosadit, že provinční parlament za-mítl vládní návrh zákona, legalizu-jícího homosexuální sňatky. Podpi-sové akce a tlak společnosti byly tak značné, že četní poslanci vládní Neodemokratické strany, která tento návrh zákona prosazovala, hlasovali nakonec proti.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ V ITÁLII

Již deset let platí v Itálii zákon o výuce náboženství na státních školách a v mateřských školách na základě dobrovolnosti. Podle statis-tik se této výuce účastní 94 procent žáků, přičemž na jihu je situace lep-ší než na severu. Nejlépe je na tom kraj Campania kolem Neapole, kde navštěvuje hodiny náboženství až 99 procent dětí, nejhůře

kraj Emilia-Romania v Lombardii, kde tento počet činí 84 procent.

SVĚDKOVÉ VÍRY A MUČEDNÍCI

Za přítomnosti Sv. Otce Jana Pavla II. bylo 2. července zveřejněno 14 dekretů Kongregace pro otázky svatořečení. Týkají se zázraků na přímlyvu tří Božích služebníků, kte-ří žili na přelomu 19. a 20. století: mexického biskupa, italského kleri-ka pasionisty a španělské zaklada-telky řeholního shromáždění. Dále dekrety pojednávají o mučednictví svědků víry; španělského biskupa a jednoho kněze jeho diecéze, za-vražděnými rudými interbrigadisty roku 1939, 64 francouzských kněží zavražděných v letech jakobinského teroru 1794-5 a německého preláta Bernharda Lichtenberga, zemřelého r. 1943 při převozu do koncentrač-ního tábora Dachau.

Dále dekrety hovoří o hrdinských ctnostech dvou blahoslavených, u nichž probíhá proces svatořečení. Je to česká bl. Zdislava, zemřelá roku 1252 a polský františkán bl. Jan z Dukly.

PROTESTY NEUSTÁVAJÍ

Od časného rána protestovali polští ochránci nenarozouzeného života 30. června před budovou Sejmu proti nové legalizaci potratů v Pol-sku. Tisíce občanů vytrvalo navzdo-ry třicetistupňovému vedru až do večera. Zpívali náboženské písně, modlili se růženec a korunku k Božímú milosrdenství. V čele drželi transparent s výrokem Matky Terezy „Potrat je největším nepřítelem míru“.

DOBŘÍ PŘÍKLAD

350 rodin z varšavské arcidie-céze nacházejících se v obtížné fi-nanční situaci tráví dovolenou v rekreačních zařízeních polského katolického Caritasu. Peníze na tento účel byly sebrány při sbírkách ve všech farnostech varšavské arcidiecéze.

SÚDÁNSKÉ DRAMA

Katoličtí biskupové jižního Súdánu se obrátili s naléhavou žádostí k Radě bezpečnosti OSN a k Evropskému parlamentu o okamžitou vojenskou intervenci s cílem zabránění úplnému vyhlazení jihosúdánských křesťanů. Válka trvající od r. 1983 má náboženský charakter a stála už půl milionu lidských životů. Mo-hamedánský sever provádí systema-tickou vojenskou genocidu křesťan-ského jihu.

NOVOKNĚŽÍ SE VRACÍ

V přeplněné katedrále v bosen-ském Sarajevu vysvětil biskup Vin-ko Puljič 9 novokněží. V důsledku válečných událostí nemohli studovat ve své vlasti a žili v semináři

v chorvatském exilu. Při svém návratu do Bosny museli tři dny cestovat válečným územím.

Pout' řeckokatolíků u Svatohorské Matky Boží

Biskupský vikariát řeckokatolické církve v ČR zve na letošní pout' řeckokatolíků u Svatohorské Matky Boží v Příbrami dne 27. 8. 1994 v 11.00 hod.

Program:

11.00 církevně-slovanská sv. liturgie
12.30 - průvod se sv. evangeliem v ambitech 4 zastavení - zasvěcení našich rodin v rámci Mezinárodního roku rodiny pod ochranu Svatohorské Matky Boží - závěrečné po-žehnání milostiplnou soškou Svatohorské Matky Boží

Z Prahy bude vypraven autobus. Zájemci se mohou přihlásit na Biskupském vikariátě, Praha 1, Haštalské nám. 4 písemně nebo telefonicky.

Františkánská pout' na Svatý Hostýn

Dne 1. října 1994 se uskuteční františkánská pout' na Sv. Hostýn. Slavnostní mši svatou bude sloužit Otec arcibiskup Jan Graubner v 11.00 hodin.

V odpoledních hodinách vystoupí křesťanská skupina Učedníci.

Srdečně zve rodina sv. Františka

Z olomoucké arcidiecéze

ROČENKA ARCIDIECÉZNÍ CHARITY OLOMOUC 1994

Na 168 stránkách přináší Arcidiecézní charita Olomouc průřez nejen svou činností, ale i prací far-ních charit. Dokumentární atmo-sféru umocňuje množství grafů, plánek a fotografií. Ve stručnosti je pojednáno také o historii a vývoji charity, která svou činnost započala v době, kdy olomouckým arcibiskupem byl Antonín Cyril Stojan, tedy již na počátku našeho století.

Závažnější informace jsou v ro-čence navíc uvedeny v němčině a v angličtině.

ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Kongregace pro svatořečení v Ří-mě povolila zahájení beatifikačního a kanonizačního řízení o ThDr. An-tonínu Šuránkovi. Služebník Boží P. Šuránek po zrušení teologické fakulty v Olomouci (1950) byl inter-nován 4 roky

v Želivě, pak pracoval 7 let jako dělník ve štramberské vápence. Po odchodu do důchodu (1962) se věnoval práci na novém životopise arcibiskupa A. C. Stojana. V krátkém období byl s p i r i t u á l e m v olomouckém semináři (1968-1970) a působil jako výpomocný kněz v Blatničce (1970-1975).

P. Antonín Šuránek zemřel 3. listopadu 1982 v Ludčeřovicích a je pochován ve svém rodišti Ostrožské Lhotě.

OSTATKY SV. VÁCLAVA

V pátek 19. srpna začne puto-vání relikviáře s ostatky sv. Václava po olomoucké arcidiecézi. Prvním zastavením bude Veselí nad Mora-vou. Pout' ostatků po olomoucké arcidiecézi má být ukončena 8. září právě v Olomouci.

MANŽELSTVÍ JE NEROZLUČITELNÉ

Sv. Otec Jan Pavel II., který od 7. července pobývá ve svém letním sídle Castel Gandolfo, řekl v neděli 10. července v rozjímání před nedělním Anděl Páně mimo jiné: „Církev ví, že jde proti proudu, když hlásá zásadu nerozlučitelnosti manželství. Celistvost služby, jakou musí církev plnit vůči lidstvu, jí přikazuje ne-ustále připomínat lidstvu tuto prav-du, apelovat na hlas svědomí, který navzdory nejsilnějším vlivům pro-středí nikdy zcela neuhasíná v lid-ském srdci...“

Dále Sv. Otec ujistil, že si je vědom často dramatických situací v manželstvích dnešní doby. „Pro ně a pro lidi postižené rozvodem má církev porozumění dle příkladu milo-srdného Ježíše.... Zatvrzelost srdce nedovoluje lidem porozumět pravdě o nerozlučitelnosti manželství nebo vyvolává situace, v nichž ona vy-padá jako téměř nerealizovatelná. Když se ale uvažuje klidně a s ohle-dem na ideál, není těžké se shod-nout, že trvalost manželského svaz-ku vyplývá ze samotné podstaty lásky a rodiny. Jen tehdy se miluje opravdově do hloubky, když se miluje navždycky, v radosti i bolesti, v dobrém i zlém. Cožpak nejsou to právě děti, které potřebují nerozlu-čitelný svazek svých rodičů a nejsou častokrát právě ony první oběti dra-matu rozvodu?“

VÍŠ, ČI JSI?

Posteskla si takhle jednou ustaraná maminka tří dětí: „Já už pomalu ani nevím, či jsem!“

A nezbedné dětičky hned pochopily, co jim maminka říká: že je z nich uhoněná, že už má jejich neposednosti až nad hla-vu.

Každý totiž normálně ví, či je. Každý, kdo má všech pět pohromadě. Máš jméno, do které rodiny patříš. Už malé děčko ví, či je: „Psece maminty a tatínta!“

Nikdo by nechtěl být ničí. Každý chce, aby tu byl někdo, kdo ho má rád.

My křesťané víme, či jsme: jsme Boží. To na křtu jsme se stali dětmi Božími.

Proto je to tak ošklivé, když se někdy chováme, jako bychom ani dětmi dobrého Boha Otce nebyli.

SMILUJ SE

***Divoška z daleké Afriky
řeknou někteří
Světice dnešních dnů
míní jiní***

***Ta paní je na útěku
jako statisíce ze Rwandy
Na okraji cesty
vidí mrtvou ženu
a její dítě které
tiše poplakává***

***Ta paní si bere dítě
k sobě do ochrany
a bezpečí své náruče
která nic jiného nemůže dát
jenom lásku!***

***Pane smiluj se nad nimi
smiluj se
nad naší otupělostí***

JAK MLUVIT DNES V RODINĚ O BOHU (12)

Jak mluvit o Ježíši?

Vlastně jsme s tím už začali, ne-bot' poselství Ježíšovo, to co nám on řekl o Bohu, se ozývalo už ve vašem mluvení o Bohu. Nyní se však táže-me, jak máme mluvit o Ježíši sa-mém. Může to mít opravdový smysl jen tehdy, když dítě už získalo přiměřenou představu o Bohu a začalo jej milovat. To neznamená, že dítě musí vědět o Bohu všechno, o čem jsme dosud mluvili, než uslyší o Ježíši. Ani se nemusí vždy přesně dodržet uvedené pořadí, zvláště v rodinách s více dětmi. Některé událos-ti, jako pohled na vánoční jesle, vy-žadují okamžitou odpověď. Tak slyší mnohé děti mozaikovitě to a ono a teprve později je možno objasňu-jícími rozhovory všechno shrnout. Často jsou tedy hranice plynulé. Na druhé straně je v zájmu správného pořádku chápání nutné, abychom mluvili nejprve o velkém, dobrém Bohu, potom o Ježíši Kristu. Tohoto pořadí si rodiče musí být vědomi.

Jak začneme rozhovor o Ježíši? Třeba biblickým obrazem, na němž je

vidět Ježíš. Pak vyprávíme, co tam dělá a jak žil a jaký byl. Často dá podnět k rozhovorům otázka dítěte. Možná si všimne kříže, na němž je Pán znázorněn a táže se, co je to za muže. První odpověď by mohla být: To je Ježíš, který nás miluje. Je možno i poukázat na to, že rozpíná náruč a říká nám: Pojdte ke mně! Dítě zná toto gesto od rodičů. Brzy však objeví hřebíky a bude se na ně tázat. Na to se nedá odpovědět, aniž bychom napřed nevyprávěli historii o Ježíši. Můžeme postupovat snad takto:

Dobrý Bůh nám poslal Ježíše, aby nám o něm vyprávěl. Ježíš nám řekl, že Bůh nás miluje a že přijde, aby všechno na světě bylo dobré. Zve nás, abychom k němu přišli a u něho byli úplně šťastni. Ježíš nám též ukázal Boží lásku: Byl dobrý ke všem lidem, uzdravoval nemocné, chudým dával jíst a děti bral do ná-ručí. Ale lidé mu nechtěli uvěřit, že jej poslal Bůh. Proto jej chtěli zabít. Ježíš však zůstal Bohu věrný. Proto jej zajali a přibili na kříž. Tak ze-mřel. Bůh jej ale vzkřísil k novému, krásnému životu a vzal jej k

sobě. Nyní žije Ježíš u Boha. Je nám stále nablízku a pomáhá nám, abychom byli dobří a Boha milovali. Jednoho dne, který zná jenom Bůh, Ježíš opět přijde, aby vzal všechny k Bo-hu, svému Otci. Na to se těšíme. Protože Ježíš nás tak miluje, máme jeho obraz v naší světnici.

Tak se učí dítě znát Ježíše nej-prve tak, jak jej poznávali jeho učedníci a jak nám o něm vyprávějí tři evangelisté, totiž jako člověka a prostředníka mezi námi a Bohem. Učí se znát jeho život a skutky, jeho utrpení a slávu. Teprve později uve-deme dítě hlouběji do jeho tajemství jako Syna Božího, když je obraz o člověku dostatečně jasný a pevný.

Tak se také vyhneme některým obvyklým chybám. Neříkáme nej-prve, že je Synem Božím; tím méně jej nazýváme Pánem Bohem. Pak by lidská podoba ihned pobledla a pravé lidství by se pak už nevnímalo. Dále se takto nezdůrazňuje příliš jeho smrt, nýbrž začleňuje se do celku jeho historie. Zatřetí nemluvíme o Ježíši jako o postavě z dávno uply-nulých dob. Tak ví dítě od začátku: Ježíš

žije, miluje nás a je nám na-blízku.

Do této základní historie se pak snadno zapojuje všechno, co dítě později o Ježíši slyší. Má základnu ve správném rozměru pravdy, bez jednostrannosti a zúžení.

Tohoto svého Pána a Spasitele se má dítě stále víc učit znát a milovat. Proto by měl nad jeho postýlkou také viset jeho obraz, a to takový, který by vhodně podněcoval k lásce. Nevolíme ani takový obraz, který znázorňuje Ježíše jako dítě, ani takový, který jej zobrazuje v jeho smrti. Ježíš žije. Obraz jej má ukazovat v jeho slávě nebo v nějaké scéně z evangelia. Obraz Ježíše, jak žehná dětem, bude pro dítě zvlášť významný.

A Duch svatý?

Opět může dát podnět dětská otázka. Slyší při znamení kříže slovo Duch svatý a táže se na něj. Zde se opět držíme způsobu, jakým nám Bůh toto tajemství zjevil. Neříkáme: Je také v nebi u Pána Boha a u Je-žíše Krista. Neříkáme ani: Je to také Pán Bůh. To by jenom vedlo k ne-správné představě a ke zmatku. Neříkáme tedy nic o tajemství Trojice, nýbrž vycházíme jako bible ze skut-ků a ze života. Snad takto: Poněvadž Bůh nás miluje, vložil nám něco ze svého života a své lásky do srdce. To je Duch, svatý Duch. Pomáhá nám, abychom byli dobří. Dává nám radost a sílu a působí, že jsme spolu blízcí. To může dítě spojit se svými zkušenostmi. Ví přece, co je láska a radost, ví snad i to, jak to je, když jsme v modlitbě Bohu blízko.

„Místem“ pro představu o Duchu svatém není při takovém vysvětlení nebe, nýbrž naše nitro, třeba dokon-ce ono místo, na které ukazujeme, když říkáme „já“, střed hrudi. Tak dostává dětský obraz víry podstatný a nepostradatelný rys: Bůh není je-nom naproti němu nebo nad ním, Bůh je zároveň v něm, v jeho nej-hlubším nitru a dává mu z nitra jako dar svou lásku.

Jak můžeme o Bohu vyprávět?

Mnohé, co dítě doposud o Bohu poznalo a slyšelo, bylo vysvětlením jeho prožitků. Byly to události a pro-žitě děje, v nichž se s ním setkával Bůh: láska rodičů a mnoho jiného.

Avšak také jiní lidé učinili zku-šenosti s Bohem, větší než my je obvykle máme. Jsou shromážděny v Písmu svatém. To je napsáno sice pro dospělé, a k tomu pro lidi, kteří žili v minulosti, ale ledačos je vhod-né i pro malé dítě. Nemůžeme správ-ně mluvit o Bohu, jestliže nevyprá-víme o těchto událostech, v nichž se Bůh sdělil oněm lidem pro celé lid-stvo.

Jenom se musí při vyprávění jasně vysvětlit, co biblický text zna-mená. Vyprávíme-li historku o Davi-du a Goliášovi tak, že malý porazil většího Istí a obratností, prožívá dítě jenom triumf

slabšího nad silnějším. To mu působí přirozeně radost, ale událost byla nesprávně pochopena. Když však dítě slyší, že Davida povolal Bůh a že plnil Boží poslání v odvážné víře a důvěře, že Bůh bude při něm stát, když dítě slyší Davida říkat:... já však k tobě přijdu ve jménu Pána zástupů... dnes tě Pán vydá do mých rukou... a pak pozná, jak David Goliáše porazil, pak teprve dítě zakouší, co se vlast-ně stalo a co měl vypravěč na mysli. Když tedy vypravujeme biblickou událost, musí nám být jasné, oč tu jde. Také u událostí z Nového zá-kona je to nutné. Jinak uděláme např. z Ježíše jakéhosi kouzelníka, který působí zázraky, a první dojmy o jeho postavě jsou zkreslené.

Musíme se tedy u biblických událostí vždy tázat, co nám tím Bůh chce říci. Je to hlásání víry v podobě událostí. Že se tím objasňuje vlastní dění mezi Bohem a lidmi, je často důležitější, než že se navenek a his-toricky právě tak udály: podobně jako obraz, malba nám může o člo-věku říci něco hlubšího než barevná fotografie. Též poučné historky a básnická vyjádření událostí mo-hou tomuto hlásání posloužit.

Pryč s úzkostlivostí!

MALÝ SLOVNÍK „NOVÉHO VĚKU“

Na tomto místě systematicky vysvětlujeme obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do styku v rám-ci propagace sektářského hnutí No-vý věk („New Age“), které se naplno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

SATANISMUS

Satanismus oživil a popsal kon-cem 19. st. spisovatel K. J. Huys-mans jakožto kultovní shromáždění tzv. „černé mše“, sdružující spole-čensky vyhoštěné jedince, kteří ob-viňují Boha z neúnosných morálních požadavků a hledají své štěstí v sou-činnosti s ďáblem, s nímž spolu rebelují proti Bohu.

Zakladatelem současného sata-nismu je okultista Aleister Crowley (1875-1947) Nazval sám sebe „Vel-kou Šelmou 666“, byl znalcem kaba-ly*/ a autorem řady knih věnova-ných černé magii.*/ Byl silně závislý na drogách a vybízel své ctitele k zvráceným sexuálním praktikám. Jeho legenda rostla především po jeho smrti. Byl předchůdcem hippies*/, zakládal komuny svých cti-telů. Jeho tvář zpopularizovala nej-více obálka jedné desky Beatles. Crowley chápe satanskou moc jako monisticko*/

U mnohých čtenářů by mohly tyto souvislosti vzbudit nejistotu. Nemají odvahu k vyprávění. K tomu nabízíme dvě dobré pomůcky:

Zprvce: Co vychází z věřícího srdce a co nás samé uchvacuje a nezdá se nám podivné, nýbrž je to naše víra, to smíme také odvážně dávat dál. Pozdější doplňky a korek-tury budou vždy nutné.

Zadruhé: Kromě toho nám však mohou cenné služby při vyprávění prokázat biblické obrázkové knihy pro děti.

absolutní sexuálně or-gastickou energii, která je jádrem a motorem všeho bytí. Člověk, který si ji vnitřně uvědomí, cítí se prý jako bůh, má pocit neomezené moci a zbaví se jakýchkoliv ohledů na ji-né lidi, instituce nebo normy. Na těchto principech satanské esote-riky*/ jsou vybudovány „templář-ské“*/ řády Saturnovo bratrství a Řád Saturna. Rádoby církevní orga-nizaci má tzv. Gnosticcko-katolická církev, jejíž hlavní centra jsou ve Švýcarsku a v Kalifornii. Vzhledem k rostoucímu zájmu mládeže o okul-tismus*/ a především pak vlivem popularizace satanskou rockovou hudbou, jejíž texty vyjadřují pohrdá-ní lidskými a morálními hodnotami a jejíž hudební řeč je prosycena se-xualitou a agresivitou, získává sata-nismus mezi mladými mnoho přívr-ženců. Je mezi nimi mnoho těch, kteří se v důsledku citové frustrace a špatného zacházení v ranném věku a dětství cítí vnitřně vykojení a to v nich vyvolává potřebu proti-společenské revolty a msty. Zakla-datelem okultní rockové scény je londýnský hudebník Genesis P. Or-ridge, který vedl nejen satanskou hudební skupinu, ale také satan-skou lóži.

Satanismus nelze chápat jako bezprostřední obcování s ďáblem. Jde však o kult zla a perverze, který prohlubuje rozvrácenost lidské osob-nosti a ohrožuje základy civilizace, kultury a vůbec společnosti.

AGENTURA 97

**Dobré služby. Evropský standard. České ceny.
Podrobné informace zasíláme zájemcům
zdarma.**

**Agentura 97 - poutní cestovní kancelář, Masarykovo nám. 15, 254 01 Jílové u Prahy
tel. 02/995 10 35; 02/995 12 09; fax 02/995 10 35**

Velká růžencová pouť Evropou	Lurdy - Fatima - Santiago de Comp. - Guadalupe - La Saletta	4. - 16. 10. (12 dní)	od Kč 10 600,-
Za Pannou Marií do Polska a na Slovensko	Čenstochová - Turzovka - Litmanová	7. - 10. 10.	Kč 1 240,-
Svatá země	Galilea - Judsko	18. - 25. 10. (7 dní)	od Kč 22 450,-
Svatá země	Galilea - Judsko - Sinaj - Rudé moře	18. - 30. 10. (12 dní)	od Kč 28 800,-
Poděkování sv. Wolfgangovi	Řezno - Teplá	23. - 30. 10.	Kč 880,-
Advent v Bavorsku	Pasov - Altotting	3. - 4. 12.	Kč 600,-
K Panně Marii do Rakouska	Altotting - Vídeň	8. 12.	Kč 290,-
Žarošice - Sv. Hostýn	z Prahy	10. - 11. 9.	Kč 320,-
S Františkány na Sv. Hostýn	z různých míst	1. 10.	Kč 250,-
Svatá Hora	noční pěší pouť	15. - 16. 10.	Kč 85,-

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon/fax 068/52 228 03. Zástupce šéfredaktora Dr. Radomír Malý, Pionýrská 19, Brno, PSČ 602 00; telefon 05/75 88 67. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

Novinové výplatné

Poštovné úvěrováno